

Acad. Roy. Scienc. d'Outre-Mer
Biographie Belge d'Outre-Mer,
T. IX, 2015, col. 134-136

EVENS (*Frans Michiel Jozef Corneel*), Geneesheer en Gewoon Hoogleraar aan het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen (RUCA) (Rumst, 18.10.1919 – Antwerpen, 07.01.1981). Zoon van Corneel Pieter en Dejonckheere, Elisa; gehuwd met Maryssael, Georgette (vier kinderen: Jan, Erika, Inge en Peter).

Na het lager en het middelbaar onderwijs aan verschillende instellingen te hebben gevolgd, begon Frans Evens medische studies in Gent in 1937; oorlogsomstandigheden dwongen hem deze te voltooiën in Leuven, waar hij het diploma van doctor in de genees-, heel- en verloskunde behaalde in 1944.

Hierbij aansluitend behaalde hij het diploma van „koloniaal geneesheer” aan het Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde van Antwerpen.

Tijdens zijn studies werkte hij als „leerling-assistent” aan het laboratorium voor algemene biologie van de Rijksuniversiteit Gent. Na zijn studies behaalde hij de titel van licentiaat in de biologische wetenschappen, afdeling dierkunde, voor de Middenjury. Hij was laureaat van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België in 1941 en van de interuniversitaire wedstrijd in 1946. Hij werd erkend als specialist in de klinische biologie. Hij vertrok naar Belgisch-Congo in 1947 en was er eerst verbonden als laboratoriumgeneesheer aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde „Prinses Astrid” in Leopoldville, en dit vanaf 10 oktober 1946. Hij werd er in 1950 benoemd tot diensthoofd van de afdeling protozoölogie en entomologie, en in 1953 tot directeur van het instituut. Hij was tevens co-directeur van het *Bureau permanent interafricain de la Tsésé et de la Trypanosomiase*, en dit vanaf 1953. Hij werd directeur van het Provinciaal Medisch Laboratorium van Bukavu in 1956. In 1957 werd hij benoemd tot gewoon hoogleraar aan de *Université Officielle du Congo Belge et du Ruanda-Urundi* te Elisabethville, waar hij bleef tot in 1959. In 1959 werd hij benoemd tot docent, en in 1963 tot gewoon hoogleraar aan de faculteit der wetenschappen van de Rijksuniversiteit Gent, waar hij bleef tot 1965. Dat jaar werd hij op eigen aanvraag overgeplaatst naar Antwerpen, als gewoon hoogleraar in de „algemene biologie en dierkunde” aan de faculteit der wetenschappen van het RUCA. Hij was de eerste decaan van de faculteit der wetenschappen, en vervulde die functie van 1965 tot 1967. Zijn belangrijkste verwezenlijking is het oprichten van een centrum voor de kweek en het experimenteel onderzoek van tseetseevliegen (*Glossina*) aan het RUCA.

Hij werd in 1957 verkozen tot corresponderend lid van de Koninklijke Academie voor Koloniale Wetenschappen (toekomstige Koninklijke Academie voor

Overzeese Wetenschappen) en in 1970 tot titelvoerend lid. Hij werd Vast Secretaris van de Academie op 1 januari 1977 en vervulde die functie tot hij om gezondheidsredenen moest vervangen worden in 1980.

Als Vast Secretaris van de Academie had hij een belangrijke invloed op haar werking en haar uitstraling. Talrijke belangrijke werken werden tijdens zijn ambtsperiode gepubliceerd. Bij zijn vervroegd afscheid lagen nog verschillende waardevolle werken klaar voor publicatie.

Hij overleed na een langdurige ziekte op 7 januari 1981. Zijn wetenschappelijk werk verliep ongeveer parallel in twee richtingen: enerzijds de algemene biologie en de ecologie en anderzijds de bestrijding van de Afrikaanse trypanosomiase bij mens en dier. Hierbij lag zijn belangstelling eerst bij de diagnose en de behandeling van de infectie bij de mens (Afrikaanse slaapziekte), maar later verplaatste zij zich naar de studie van de biologie van de overdragende vlieg (tsetseevlieg of *Glossina*) met de bedoeling om de infectie te controleren door een ingreep op dit niveau. Negenenvijftig wetenschappelijke publicaties staan op zijn naam.

Hij was lid van verschillende wetenschappelijke verenigingen en ontving meerdere onderscheidingen, zowel nationaal als internationaal.

Belangrijkste wetenschappelijke publicaties: Le plancton du Lac Moëro et de la région d'Elisabethville. *Rev. Zool. Bot. Afric.*, **41**: 233-277 (1949). — (Samen met NEUJEAN, G.) Valeur pratique de l'hémoculture comme moyen de diagnostic dans la Trypanosomiase humaine à *T. gambiense*. *Bull. Soc. Path. Exot.*, **45**: 503-517 (1952). — (Samen met NIEMEGER, C.) Recherches sur l'élevage et la biologie de *Glossina palpalis martinii*. *Institut royal des Sciences naturelles de Belgique*, **54** (2): 1-63 (1954). — Etude comparative entre des souches de *T. gambiense* de la région de Léopoldville et les souches provenant du foyer de Trypanosomiase à *T. rhodesiense* du Ruanda-Urundi. *Ann. Soc. Belg. Méd. Trop.*, **36**: 71-86 (1956). — (Samen met NIEMEGER, G. & PACKHANIAN, A.) Chemotherapy of *Trypanosoma gambiense* and *Trypanosoma rhodesiense* infections in guinea-pigs with Nitrofurazone. *Am. J. Trop. Med. Hyg.*, **6**: 658-664 (1957). — (Samen met NIEMEGER, G. & PACKHANIAN, A.) Nitrofurazone Therapy on *Trypanosoma gambiense* sleeping sickness in man. *Ibid.*, **6**: 665-678 (1957). Recherches médicales. Bruxelles, ARSOM, Livre Blanc: apport scientifique de la Belgique au Développement de l'Afrique Centrale (1962). — Maladie du Sommeil à *Trypanosoma rhodesiense* au Rwanda-Burundi. *Ann. Soc. B. Méd. Trop.*, **43**: 843-852 (1963). — L'élevage des Glossines. *Bull. Org. Mond. Santé*, **31**: 521-525 (1964). — Projet de plan général de l'organisation de la lutte contre les trypanosomiasés en Afrique. Vue d'ensemble de la situation. Comment y remédier? *Mém. ARSOM*, N. S., **XVII** (2), 55 pp. (1965). — Some aspects of the eradication of Tsetse flies by means of the sterile male technique. Lisboa, 1st International Symposium on Tsetsefly breeding under laboratory conditions and its practical applications, pp. 385-391 (1969). — (Samen met DE SMET, W. H. O.) The influence of light and air on the purification of polluted water. *Hydrobiologia*, **35**: 494-544 (1970). — (Samen met MOLYNEUX, D. H. & VAN DER VLOEDT, A.) Review of problems of vectorial capacity of *Glossina* in relation to sterile male release programmes. *Ann. Soc. B. Méd. Trop.*, **62**: 95-102 (1982).

19 september 1997.

L. Eyckmans (†).

Affiniteten: Luc Eyckmans heeft Frans Evens gekend als medelid van de Belgische Vereniging voor Tropische Geneskunde (na 1965).